

Hierna verzoekt de Voorzitter den Secretaris de notulen der vorige vergadering voor te lezen. Deze worden zonder wijziging goedgekeurd, evenals de jaarverslagen 1944 en 1945.

Onder de ingekomen stukken komen enkele berichten van verhindering voor, een bedankje voor het lidmaatschap van den heer H. van Ogtrop en een schrijven van den heer Smidt van Gelder over waarnemingen van een notenkraker in October 1944 te Maarsbergen, met ingesloten 3 foto's, die op drie meter afstand uit de hand waren genomen.

Benoeming van twee bestuursleden wegens periodieke aftreding van den secretaris en den secretaris-redacteur. De heeren Eijkman en ten Kate worden bij acclamatie herbenoemd.

Rekening en Verantwoording van den Penningmeester. De heeren M. H. Kleyn en A. B. Wigman worden uitgenoodigd de stukken na te zien, welke wijzen op een voordeelig saldo van f 498,52 in 1944 en van f 1055,40 in 1945. Na accoordbevinding wordt de penningmeester gedéchargeerd.

Ballotage van nieuwe leden.

Voorgesteld worden de heeren: R. Tybout, den Haag (door M. H. Kleyn), K. H. Voous te Amsterdam (door van Marle), Lars Holmberg, Zweden (door Eijkman), Dr N. Tinbergen te Leiden (door Junge), C. van der Schans te Krimpen a. d. IJssel (door Eijkman), K. Stevens te Maastricht (door Panhuysen), A. Fick te Baarle-Nassau, S. van Vleuten te den Haag en Mr F. M. Trip te Delft (alle drie door Hellebrekers, J. Vos te Wieringen (door van IJzendoorn en Resoort), H. C. Wesseling te Baarn (door Slijper en Tjittes), G. Bos te Haarlem (door Slijper), G. Bosch te Leeuwarden (door ten Kate), Alfred van Beneden te Luik (door Hens), Mr W. Marinkelle te den Haag (door Waldeck), J. Zijlstra te Berlikum (Fr.) (door de Vries) en Mej Leni Hens te Utrecht (door haar vader).

Alle candidaten worden met algemeene stemmen benoemd tot lid van de Club.

Excursie.

Als datum wordt vastgesteld 26 Mei 1946. Getracht zal worden een excursie voor te bereiden naar het Leersumsche veld; daags tevoren zal dan vergaderd worden in een hotel onder de gemeente Doorn.

Indien het plan niet gelukt, zal overwogen worden een bezoek te brengen aan Raaphorst onder Wassenaar. Op de bijeenkomst zal tevens het 7e lustrum, zoo mogelijk, feestelijk worden herdacht.

Wetenschappelijke mededeelingen.

De heer Hellebrekers toont enkele interessante afwijkende legsels van de kraai (*Corvus corone*) (dwergeieren en cyanistisch), musch (*Passer domesticus*) (bijna geheel wit), nachtegaal (*Luscinia megarhyncha*) (blauwachtig), rietgors (*Emberiza schoeniclus*) (zeer licht gekleurd), vink (*Fringilla coelebs*) (eveneens); ook de legsels van kleine karekiet (*Acrocephalus scirpaceus*), kuifmees (*Parus cristatus*) en zanglijster (*Turdus ericetorum*) waren eenigszins abnormaal. Tenslotte deed nog het moeilijk te verkrijgen legsel van de bruinkopgors. (buitenslandsch exemplaar) de ronde.

De heer van Heurn toont een geïllustreerd boek van beschermde Congo-vogels, waarin o.a. afbeeldingen voorkomen van nachtzwaluwen met draadvormig verlengde groote slagpennen. Uit zijn huidencollectie laat hij vlagdrongos en paradijsvliegenvangers rondgaan, die dergelijke draadvormig verlengde

buitenste staartpennen hebben, de eerste alleen aan de punt, de laatste over de geheele lengte van een vlag voorzien.

De heer van Marle deelt mede namens den heer Voous mede, dat in een winkel te Amsterdam een opgezette zeearend stond, die opviel door geringe grootte, afwijkende vederteekening en minder sterk ontwikkelde snavel en pooten. Bij vergelijking met museumexemplaren kwam hij tot de conclusie, te maken te hebben met een Amerikaansche zee-arendsoort, n.l. *Haliaetus albicillus leucocephalus*. (Later bleek dat de op het etiket vermelde vindplaats en datum onjuist waren en de vogel afkomstig was uit een dierentuin; Redactie).

De heer Tekke laat een huid rondgaan van een groenlandsche tapuit, gevangen najaar 1945 op Ockenburgh (zie Limosa, 18, p. 77), evenals van een jonge hop, die daar werd uitgebroed (zie ibidem, p. 78). Vervolgens valt spreker het artikel van van Malsen in de laatste aflevering van „Limosa” aan, waarin deze de waarneming van wijlen Dr Koch over *Sylvia melanocephala* in twijfel trekt. Hij protesteert tegen deze zijns inziens onverdiende critiek en is overtuigd, dat Dr Koch, goed veldornitholoog als hij was, het bij het rechte eind heeft gehad (ter vergelijking gaan huidjes rond van *S. atricapilla* en *S. melanocephala*).

De heer Waldeck heeft onder Wolfheze het nest van den duinpieper gevonden en demonstreert een onbevruucht ei (zie Limosa, 18, p. 76). In de duinen van Monster heeft hij in vroeger jaren wel lichte trek van dezen vogel waargenomen. (Zie ibidem).

De heer Kooymans vertoont een prachtige collectie van vergroote vogelfoto's, opgenomen met zijn beroemde „kanon”. Onovertreffbare opnamen liet hij ons zien van ijseenden, toppers, burgemeesters, futen, klapeksters, mantelmeeuwen, zwarte ruiters, kemphanen, bergende, brileend, reiger, havik en nonnetje.

De heer Slijper oogste een buitengewoon succes met door hem vervaardigde aquarellen van kruisbekken, boomvalk, groene specht, goudhaantje, musch, fitis, ijsvogel, enz. De aanwezigen waren het erover eens zelden afbeeldingen van vogels gezien te hebben, die zoowel artistiek als systematisch zoo volmaakt waren.

De heer ten Kate heeft op 24 en 25 Augustus nog jonge gierzwaluwen (*Apus apus*) met onuitgegroeide pennen in handen gehad (zie p. 57). Voorts wijst spr. op een groote uilensterfte in winter 44/45 (zie Limosa, 18, p. 88). Baardmeezen hebben in 1945 niet op het Kampereiland gebroed tengevolge van het hoge IJselmeerpeil, wel echter in de N.-O. polder. (Zie Limosa, 18, p. 76). Vervolgens zegt spr., dat bij Kampen een kwartel door hem werd gehoord (zie ibidem, p. 83), voorts zag hij in Augustus groote zaagbekken (zie ibidem, p. 80); in den nazomer werden verschillende malen purperreigers waargenomen (ibidem, p. 79); op 17 Augustus ontving hij 2 krooneenden (ibidem, p. 80), ook verschillende lepelaars werden gesignaleerd (ibidem, p. 79) en 3 vischarenden werden gezien (ibidem). Vervolgens wijst spr. op een groote eendensterfte tengevolge van vogelcholera (ibidem, p. 88). (Ook de heer Resoort kan dit voor het Kennemerland bevestigen). Tenslotte deelt spr. mede, dat bij Vollenhove maximaal 19 steltkluiten zijn waargenomen (zie ibidem, p. 81).

De heer Eijkman zag op 24 Juli 1945 op een wandeling tusschen Ankeveen en Nederhorst den Berg 14 steltkluiten binnen schotafstand langs vliegen (ibidem).

De heer Tekke zegt, dat ook aan de Belgisch-Hollandsche grens steltkluiten zijn gezien, evenals in Mei in Zeeuwsch-Vlaanderen.

De heer van Marle vermeldt de vondst van een groote pijlstormvogel in staat van ontbinding aangetroffen op het strand bij Zandvoort (ibidem, p. 80).

De heer Kluijver vindt, dat zulke vondsten nauwelijks tot de Nederlandsche gerekend kunnen worden. Wie zal zeggen of deze vogels niet buiten ons territorium zijn omgekomen. Spreker vond op 8 Augustus nog een goudvinklegsel

(*Pyrrhula pyrrhula*), waarvan de jongen op 14 September pas vlug waren.

De heer Evers zag in zijn omgeving (Wolfheze) op 28 October 20 wilde ganzen op een roggenveld.

De heer Niesen vraagt hoe het staat met het voorkomen van burgemeesters (*Larus hyperboreus*) in 1944 en '45. Het blijkt, dat geen der aanwezigen den vogel gesignaleerd heeft.

De heer Wigman zegt, dat op de Hoge Veluwe in 1944 van 4 havikhorsten 13 jongen zijn uitgevlogen (zie ook Limosa, 18, p. 79). Twee zeearenden zijn daar dit jaar aanwezig. Bij de Zanding (Otterlo) werd een vischarend gezien, evenals later op de Hoge Veluwe (ibidem). Een wespdiëf broedde in 1939 onder Lunteren en vertoonde zich zomer '45 onder Otterlo (ibidem). Kruisbekken waren op 13 December nog aanwezig onder Otterlo (ibidem, p. 76) en op 24 November te Bennekom een pestvogel (ibidem). Op 26 Juni werd op de St. Hubertusvijver herhaaldelijk een aalscholver waargenomen (ibidem, p. 80). De heer Kooyman's deelt mede, dat dit jaar op Oud Eik en Duinen een boomvalk gebroed heeft, volgens den heer Waldeck ook op Ockenburgh, terwijl de heer Kleyn weet, dat daar in '44 en '45 jongen zijn grootgebracht (ibidem, p. 78).

De heer Bleyenburgh heeft purperreigers (*Ardea purpurea*) bij Wassenaar waargenomen, voorts vermeldt hij het broeden van twee haviken onder Enschede (ibidem, p. 79). Bij het dierenpark onder Wassenaar zag spr. 2 jonge boomvalken.

De heer L. J. Kleyn heeft te Noorden het broeden van blauwborstjes geconstateerd (ibidem, p. 78). Op 18 Juni '45 vlogen twee lepelaars over den Haag (ibidem, p. 79) en op 4 December zag hij een slechtvalk boven het Bezuidenhout.

De heer Junge deelt, mede, dat het Leidsch museum eveneens in het bezit is gekomen van een groote pijlstormvogel, gevonden te Noordwijk (ibidem, p. 80).

De heer van de Peppel heeft de vreemde ervaring opgedaan, dat met de evacuatie van Wageningen ook alle huismusschen (*Passer domesticus*) zijn verdwenen. Ze keerden pas terug op 17 Juni 1945. De heer Kluijver bevestigt dit. Een dergelijk verschijnsel werd volgens den heer Sanger te Arnhem opgemerkt en volgens den heer Waldeck eveneens te Scheveningen.

De heer Tekke ving dit najaar op de baan te Ockenburgh een klapekster; er was nog een 2e ex. aanwezig (zie p. 38).

De heer Waldeck wijst er op, dat de speelnesten van het waterhoen dienst doen als toevluchtsoord gedurende den nacht voor de jongen zoolang deze nog dons hebben en blootstaan aan het gevaar om door ratten en ander ongedierte gegrepen te worden. Het zelfde komt volgens den heer Kluijver voor bij den winterkoning (*Troglodytes troglodytes*). Najaar 1945 werden door spr. te Vianen veel purperreigers gezien (Limosa, 18, p. 79). Een gedeeltelijk albinistische bonte kraai (*Corvus cornix*) werd door hem onder Wassenaar waargenomen; de vogel leek zoodoende op een ekster. Op de ruïnes van het Bezuidenhoutkwartier zag hij een zingende zwarte roodstaart (Limosa, 18, p. 77). Bij Vianen ontmoette spr. twee paren zingende nachtegalen (ibidem). Een eveneens zonderlinge plaats voor het voorkomen van nachtegalen is Dordrecht, waar de heer Eijkman een zingend exemplaar aantrof (ibidem). Bij Beesd broedde in 1943 in een eendenkooi de bruine kuikendief (ibidem, p. 78). Bij Meerkerk was in 1944 op geïnundeerd land een groote kapmeewenkolonie gevestigd (ibidem, p. 82).

De heer de Vries deelt een broedgeval mede van de kuifeend onder Eernewoude (ibidem, p. 80) en van een krakeend onder Roodkerk (ibidem). Spreker zegt verder, dat tegenover zijn huis in Leeuwarden weer een boomvalk broedde (ibi-

dem, p. 78). Tenslotte vraagt spr. of het ook anderen is opgevallen, dat de bonte kraai (*Corvus cornix*) tegenwoordig veel minder algemeen voorkomt, wat niet het geval blijkt te zijn.

De heer Eijkman vermeldt de vondst van een smelleken midden in de stad Dordrecht (ibidem).

Te half vijf sluit de Voorzitter de vergadering.

De Secretaris, C. Eijkman.

Literatuur.

Paul Géroudet. *Les Palmipèdes*.
Uitg. Delachaux & Niestlé,
Neuchâtel, 1946. 15 Zw. fr.

Dit handige boekje over de zwemvogels van Frankrijk, Zwitserland en België, groot 290 bladzijden, is Nr. III van de zakuitgave: „*Les Beautés de la Nature*” en op de in bewerking zijnde deelen na (IV en V, de Passeres) is de serie thans compleet.

Een handig, royaal geïllustreerd boekje, dat samen met de reeds verschenen en nog te verschijnen deeltjes een compleet en goed overzicht geeft van de Midden-Europese avifauna.

Naast den Franschen en den wetenschappelijken naam worden de synoniemen genoemd, benevens de Duitsche en Engelsche benamingen.

Dan volgt een vrij uitvoerige, juiste beschrijving van den vogel, waarbij de nadruk gelegd wordt op de identiteitskenmerken en op verschillen met dubbelgangers, terwijl bovendien van iederen vogel worden opgegeven maximum- en minimummaten van het geheele dier, van den vleugel, staart, snavel en het loopbeen, benevens het gewicht en den omtrek van het lichaam. Vervolgens worden op een smakelijke manier bijzonderheden verteld over levenswijze, veldkenmerken, trek, voorkomen, enz., terwijl ook aan iedere species een vrij uitvoerige broedbiologie is toegevoegd met vermelding van uiterste maten en gewichten der eieren. Kortom een tekst, rijk aan afwisseling en geschikt zoowel voor beginners als voor meer gevorderden. Over het algemeen kunnen de illustraties mij minder bekoren dan het geschrevene. De 24 gekleurde platen van Robert Hainard zijn wat houding, stand, vorm en kleur der vogels betreft in de meeste gevallen goed geslaagd te noemen. Aan de details van het vederkleed is echter te weinig aandacht besteed, waardoor b.v. sommige vleugels er als één gladde oppervlakte uitzien. Daarenboven zijn het zwakste punt van de meeste kleurplaten de achtergronden en entourages, die op mij meerendeels een futuristischen indruk maken. De zwart- en witafbeeldingen van den zelfden schilder zijn over het algemeen zeer goed, vooral de vele vliegbeelden van eenden, ganzen, meeuwen, duikers, enz. kunnen niet anders dan hoogst verdienstelijk genoemd worden en leggen getuigenis af van een degelijke veldwaarneming. Daarnaast worden in den tekst nog verschillende photos afgedrukt, vooral van nesten met eieren of jongen en ook meerdere penteekeningen, genomen naar photos, die echter een erg goedkoop indruk maken. Ik vraag me dan ook af: waarom niet de afdrukken zelf gereproduceerd?

Al met al een boekje, dat bijzondere aandacht verdient.

(C. Eijkman.)